НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Навчально-науковий інститут громадського здоров'я
та профілактичної медицини
Кафедра громадського здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця
з науково-педагогічної та навчальної роботи,
доктор медичних наук, професор
Олег ВЛАСЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»

Освітній рівень:	другий (магістерський)
Галузь знань:	I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Спеціальність:	I2 «Медицина»
Освітня програма:	Освітньо-професійна програма «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю I2 «Медицина»

2026 - 2027 навчальний рік

UB
НМУ імені О.О.Богомольця
№260/л-1 від 01.09.2026
Власенко О.М. (Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи) 01.09.2026 10:10

Робоча програма навчальної дисципліни «**Соціальна медицина, громадське здоров'я**» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності І2 «Медицина» освітньо-професійної програми «Медицина».

Розробники програми:

Гречишкіна Наталія Володимирівна, завідувач кафедри громадського здоров'я, кандидат медичних наук, доцент;

Грузєва Тетяна Степанівна, професор кафедри громадського здоров'я, доктор медичних наук, професор;

Литвинова Любов Олександрівна, доцент кафедри громадського здоров'я, кандидат медичних наук, доцент;

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри громадського здоров'я

Протокол № 1/26 від «27» серпня 2026 року

Робочу програму схвалено на засіданні Циклової методичної комісії з гігієнічних дисциплін

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 року

Завідувач кафедри громадського здоров'я,
к.мед.н., доцент Н.В. Гречишкіна

Голова Циклової методичної комісії з гігієнічних
дисциплін, чл.-кор. НАМН України, професор В.Г. Бардов

Гарант освітньої (освітньо-професійної) програми
д.мед.н., професор В.С. Мельник

Начальник відділу навчально-методичної роботи,
ліцензування та акредитації, PhD, доцент І.І. Кучеренко

1. Опис навчальної дисципліни ОК 17 Соціальна медицина, громадське здоров'я

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Напрям підготовки
Магістр</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="4">Спеціальність
І2 «Медицина»</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 1</td><td colspan="2">2-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання -</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td colspan="2">3-й або 4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,3, самостійної роботи студента – 2,7</td><td rowspan="8">Освітній рівень
Магістр медицини</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td colspan="2">20 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td colspan="2">30 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td colspan="2">40 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td colspan="2">підсумковий контроль</td></tr>
</table>

2. Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» є оволодіння необхідними знаннями, навичками і набуття компетентностей щодо дослідження, аналізу та оцінки показників

здоров’я населення, розробки з позицій доказової медицини рекомендацій з попередження і усунення шкідливого впливу чинників на здоров’я.

До програмних компетентностей за освітньо-професійною програмою «Медицина», формування яких забезпечуються при навчанні дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров’я» належать (ОК 17: ЗК 1-8, 10-13, 16; ФК 6, 13, 14, 16-21, 23, 25; ПРН 1-3, 19-23, 25, 27, 28):

інтегральна компетентність: здатність розв’язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем;

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК 17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

ФК 18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

ФК 19. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

ФК 20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

програмні результати навчання:

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних

наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН 20. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров`я людини для оцінки стану захворюваності населення.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

ПРН 28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Оцінювання навчальної діяльності студентів регламентовано Положенням про «Порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця» (протокол засідання Вченої ради НМУ імені О.О. Богомольця № 4 від 28.11.2023 р.).

Поточний контроль для студентів денної форми навчання складають усі бали, які вони накопичили під час всіх аудиторних занять. За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5», «4», «3», «2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно з шкалою (розподілу), що передбачена робочою навчальною програмою, яка була складена і затверджена до початку вивчення дисципліни. У випадку, якщо під час формування середньої арифметичної традиційної оцінки за заняття студент отримує традиційну оцінку «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів.

Результати контролю рівня знань, кожної складової заняття, зокрема, тестів оцінюють згідно з даною шкалою:

59% та менше правильних відповідей – оцінка «2»;

60% -74% правильних відповідей - оцінка «3»;

75% -89 % правильних відповідей – оцінка «4»

90%-100% правильних відповідей – оцінка «5».

Оцінку «ВІДМІННО» одержує студент, який дав не менше 90% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, без помилок вирішив ситуаційні задачі, дав ґрунтовні повні відповіді на всі теоретичні питання. Демонструє всебічне і глибоке засвоєння навчального матеріалу, у повному об’ємі володіє теоретичними знаннями та практичними навичками, розуміє значення дисципліни для професійної діяльності та її зв’язок з професійно-орієнтованими дисциплінами.

Оцінку «ДОБРЕ» одержує студент, який дав не менше 75% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився окремих незначних помилок при вирішенні ситуаційних задач, дав повні відповіді на

всі теоретичні питання з незначними помилками. Демонструє повне засвоєння навчального матеріалу, добре володіє теоретичними знаннями та опанував практичними навичками на достатньому рівні.

Оцінку «ЗАДОВІЛЬНО» одержує студент, який дав не менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився значних помилок у відповідях на письмові завдання, з помилками вирішує ситуаційні задачі, не повністю відповів на теоретичні питання або припустився значних помилок. Демонструє засвоєння лише основ теоретичного та практичного навчального матеріалу, опанував практичними навичками на мінімальному рівні.

Оцінку «НЕЗАДОВІЛЬНО» одержує студент, який дав менше 60% правильних відповідей на стандартизовані тестові завдання, припустився грубих помилок у відповідях на письмові завдання та теоретичні запитання або взагалі не дав відповідей на них. Демонструє відсутність систематичних знань та умінь, не володіє практичними навичками, допускає принципові помилки у відповідях на теоретичні питання та при вирішенні ситуаційних задач.

Матриця компетентностей

	ІК	ЗК 1-8	ЗК 10-13	ЗК 16	ФК 6	ФК 13-14	ФК 16-21	ФК 23	ФК 25	ПРН 1-3	ПРН 19-23	ПРН 25	ПРН 27-28
ОК 17	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання **Зн1** Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень **Зн2** Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	**Уміння** **Ум1** Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур **Ум2** Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах **Ум3** Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	**Комунікація** **К1** Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються **К2** Використання іноземних мов у професійній діяльності	**Автономія та відповідальність** **АВ1** Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів **АВ2** Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів **АВ3** Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономі
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	**Зн1**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	**Зн1**	**Ум3**	**К2**	**АВ3**
ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	**Зн1**	**Ум2**	**К1**	**АВ1**
ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ2**
ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		**Ум3**		**АВ2**

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.	**Зн1**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ3**
ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ2**
ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	**Зн2**	**Ум3**		**АВ3**
ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем здорового способу життя.	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**
Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	**Зн2**	**Ум2**	**К1**	**АВ2**
ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ2**
ФК 16. Здатність до ведення	**Зн2**	**Ум1**	**К1**	**АВ1**

медичної документації, в тому числі електронних форм				
ФК 17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально - економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ФК 18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	**Зн2**	**Ум3**	**К1**	**АВ1**
ФК 19. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг	**Зн2**	**Ум2**	**К1**	**АВ1**
ФК 20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико -статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	**Зн2**	**Ум2**	**К1**	**АВ2**
ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ2**
ФК 23. Здатність розробляти і	**Зн2**	**Ум3**	**К2**	**АВ3**

реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.				
ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	**Зн2**	**Ум2**	**К2**	**АВ3**

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

	Загальні компетентності															**Фахові компетентності**																								
ПРН*	**ЗК 1**	**ЗК 2**	**ЗК 3**	**ЗК 4**	**ЗК 5**	**ЗК 6**	**ЗК 7**	**ЗК 8**	**ЗК 9**	**ЗК 10**	**ЗК 11**	**ЗК 12**	**ЗК 13**	**ЗК 14**	**ЗК 15**	**ФК 1**	**ФК 2**	**ФК 3**	**ФК 4**	**ФК 5**	**ФК 6**	**ФК 7**	**ФК 8**	**ФК 9**	**ФК 10**	**ФК 11**	**ФК 12**	**ФК 13**	**ФК 14**	**ФК 15**	**ФК 16**	**ФК 17**	**ФК 18**	**ФК 19**	**ФК 20**	**ФК 21**	**ФК 22**	**ФК 23**	**ФК 24**	**ФК 25**
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2				+		+				+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+			+	
ПРН 3	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								+							+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 19																													+											
ПРН 20										+	+																							+						
ПРН 21		+							+	+																														
ПРН 22					+																						+				+								
ПРН 23																												+			+								
ПРН 25					+	+																			+						+				+				
ПРН 27					+	+	+	+							+										+							+			+	+				
ПРН 28												+			+																	+	+			+				

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Громадське здоров'я: поняття, принципи, пріоритети. Розвиток системи громадського здоров'я	4	4		
Тема 2. Здоров'я населення: концепції, методи вивчення, особливості окремих груп. Чинники ризику для здоров'я	17,5	4	8	5,5
Тема 3. Медико-демографічні процеси в Україні та світі	10	1	4	5
Тема 4. Захворюваність населення, травматизм та інвалідність як медико-соціальні проблеми	21,5	5	8	8,5
Тема 5. Ментальне здоров'я, стратегії збереження	6,5	2		4,5
Тема 6. Екологічне громадське здоров'я	2,5	1		1,5
Тема 7. Надзвичайні ситуації в громадському здоров'ї	2,5	1		1,5
Тема 8. Стратегічне керівництво в інтересах здоров'я і благополуччя. Соціальна нерівність щодо здоров'я та його охорони	4,5		2	2,5
Тема 9. Профілактика в системі громадського здоров'я. Міжсекторальне співробітництво	5	2	2	1
Тема 10. Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація), комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров'я	9		4	5
Індивідуальна робота	3			3
Підсумковий контроль	4		2	2
Всього	**90**	**20**	**30**	**40**

4. Теми лекцій

№	Назва теми	Години
1	Концептуальні засади громадського здоров'я	1
2	Етапи розвитку системи громадського здоров'я	1
3	Концепції, моделі методи вивчення здоров'я населення	1
4	Медико-демографічні процеси в Україні та світі	1
5	Захворюваність населення як медико-соціальна проблема	1
6	Тенденції захворюваності на найважливіші соціально значущі захворювання	1
7	Захворюваність на хвороби, що керуються засобами імунопрофілактики	1

8	Інвалідність як медико-соціальна проблема	1
9	Травматизм як медико-соціальна проблема	1
10	Провідні чинники ризику для здоров'я населення	1
11	Характеристика здоров'я окремих вікових груп населення	1
12	Репродуктивне здоров'я населення	1
13	Ментальне здоров'я, стратегії збереження	1
14	Екологічне громадське здоров'я	1
15	Надзвичайні ситуації в громадському здоров'ї	1
16	Насильство як медико-соціальна проблема	1
17	Пріоритети та стратегії громадського здоров'я	1
18	Етика громадського здоров'я	1
19	Профілактика в системі громадського здоров'я	1
20	Міжсекторальне співробітництво. Цільові профілактичні програми	1
Всього		**20**

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені навчальним планом.

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Години
1	Методика вивчення та оцінка основних медико-демографічних процесів	2
2	Методика вивчення та оцінка показників смертності немовлят	2
3	Методика вивчення та оцінка показників загальної захворюваності	2
4	Методика вивчення та оцінка показників захворюваності на найважливіші соціально значущі захворювання	2
5	Методика вивчення та оцінка показників інвалідності	2
6	Методика вивчення та оцінка показників репродуктивного здоров'я	2
7	Методика вивчення та оцінка чинників, що впливають на здоров'я населення	2
8	Методологічні основи дослідження тягаря хвороб	2
9	Комплексна оцінка здоров'я населення	2
10	Епіднагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення	2
11	Методологія аналізу причин соціальної нерівності щодо здоров'я та його охорони	2
12	Промоція здоров'я. Види, форми та методи	2
13	Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація) в громадському здоров'ї	2

14	Комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров'я	2
15	Підсумковий контроль	2
Всього		**30**

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. Теми самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Години
1	Аналіз складу населення за віком, статтю, місцем проживання	1,5
2	Аналіз показників СОТЖ та демографічного навантаження	1,5
3	Методика вивчення та оцінка показників захворюваності з тимчасовою втратою працездатності	1,5
4	Методика вивчення та оцінка захворюваності на інфекційні хвороби, що керуються засобами імунопрофілактики	1,5
5	Травматизм: причини, поширеність, профілактика	1,5
6	Скринінгові програми раннього виявлення хвороб та чинників ризику	1,5
7	Надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я. Біотероризм	1,5
8	Екологічне громадське здоров'я	1,5
9	Стратегічне керівництво в інтересах здоров'я і благополуччя	1,5
10	Методика оцінки психічного здоров'я	1,5
11	Моральні-етичні та правові аспекти втручань в охороні здоров'я	1,5
12	Стреси і конфлікти. Механізми захисту людей від дій стресу	1,5
13	Інформатизація громадського здоров'я. Медичні інформаційні системи в світі та в Україні	1,5
14	Візуалізація й ефективне представлення даних про здоров'я	1,5
15	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	14
16	Підготовка до підсумкового контролю	2
17	Індивідуальна робота	3
Всього годин		**40**

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання передбачає виконання студентом фрагмента наукової роботи, участі в науковій конференції факультету, університету чи іншого закладу вищої освіти, друк наукової статті, тез тощо. Оцінювання

входить до поточного контролю. Бали за індивідуальну роботу становлять від 1 до 3 та додаються до поточного навчання. Поточне навчання максимум може мати 80 балів (77 балів за практичні заняття і 3 бали за індивідуальну роботу студента).

10. Методи навчання: словесний, наочний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, дослідницький, інтерактивні. Будуть використані мультимедійні та лекції-бесіди, дискусії, доповіді здобувачів, моделювання проблемних ситуацій, вирішення ситуаційних та практичних завдань, індивідуальні творчі пошукові та аналітичні роботи, самостійна робота здобувачів вищої освіти з інформаційними джерелами.

11. Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

Усний та письмовий контроль засвоєння теми здійснюється на лекціях і практичних заняттях. Контроль *здобуття практичних умінь та навичок* здійснюється на практичних заняттях методом спостереження. *Контроль виконання самостійної роботи* здійснюється у письмовій (передбачає представлення як у паперовому, так і / або в електронному вигляді) і усній формі.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Передбачає 100 % опитування студентів групи на практичному занятті з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач, включаючи компетентнісно-орієнтовані.

Оцінка за кожне практичне заняття з дисципліни є комплексною, включаючи контроль теоретичної та практичної підготовки студента, і виставляється викладачем за традиційною чотирибальною шкалою «5», «4», «3», «2». На останньому практичному занятті проводиться перерахунок балів за формулою:

$$\frac{\text{С}}{\mathbf{5 * 14}} * \mathbf{77} = \text{кількість балів поточного контролю,}$$

де С - сума балів (результативних оцінок «3», «4» або «5»), набраних студентом на практичних заняттях.

За виконання індивідуальної самостійної роботи студент отримує від 1 до 3 балів, які додаються до суми балів поточного контролю. Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі разом з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Максимальна кількість балів за поточне навчання становить 80 балів.

Кінцевий контроль здійснюється по завершенню вивчення дисципліни. *Форма контролю*: підсумковий контроль.

Підсумковий контроль – це форма кінцевого контролю виявлення сформованих у студента навичок і знань з окремої навчальної дисципліни за весь період вивчення дисципліни, яку проводять по закінченню вивчення дисципліни на останньому практичному занятті.

Форма проведення підсумкового контролю стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки. Проводиться у вигляді узагальнюючої письмової роботи, яка включає в себе тестові запитання та практичні завдання. Зараховується студенту, якщо він продемонстрував володіння практичними навичками. Розподіл балів – за теоретичну частину – 60 балів (тестові запитання), за практичну частину 60 балів (вирішення типових практичних завдань). Максимальна кількість балів підсумкового контролю дорівнює 120 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового контролю не встановлюється.

Оцінювання дисципліни

Кількість балів, яку студент набирає по завершенню вивчення з дисципліни, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу та балів підсумкового контролю. Зарахування дисципліни проводиться диференційовано відповідно до кількості накопичених студентом балів, при цьому мінімально необхідною є кількість 111 балів. Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні дисципліни – 200 балів.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, есе, питання для поточного контролю, тести, задачі, питання для кінцевого контролю тощо.

Перелік питань до кінцевого контролю

1. Громадське здоров’я, функції та послуги.

2. Цільові підходи до визначення поняття «здоров’я». Показники здоров’я населення. Тягар хвороб.

3. Провідні групи чинників, що впливають на здоров’я населення, їх класифікація. Епіднагляд та оцінка стану здоров’я і благополуччя населення.

4. Предмет і зміст демографії, значення демографічних даних для практики охорони здоров’я. Джерела інформації, основні показники.

5. Народжуваність, показники в Україні. Чинники, що впливають на рівень народжуваності.

6. Смертність. Методика обчислення загального та спеціальних показників. Особливості та причини смертності в різних групах населення. Смертність немовлят. Провідні причини, чинники, які впливають на її

формування. Медико-соціальні аспекти зниження смертності немовлят.

7. Середня очікувана тривалість життя (СОТЖ), взаємозв'язок з індексом розвитку людського потенціалу. Тенденції динаміки СОТЖ у різних регіонах світу, окремих країнах і в Україні. Врахування впливу «тягаря хвороб» на СОТЖ.

8. Захворюваність, її медико-соціальне значення. Методи вивчення, їх переваги та можливості. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення.

9. Загальна захворюваність, джерела вивчення. Показники загальної захворюваності, особливості серед міського та сільського населення.

10. Інфекційна захворюваність: доцільність спеціального обліку, основні показники.

11. Захворюваність на найважливіші соціально значущі захворювання: перелік нозологічних форм, основні показники.

12. Госпіталізована захворюваність: поняття, основні показники.

13. Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності, основні показники.

14. Поняття про типи патології населення. Їх характеристика. Провідні неінфекційні захворювання: хвороби системи кровообігу, злоякісні новоутворення, діабет, хронічні обструктивні хвороби легень, їх медико-соціальне значення.

15. Провідні чинники ризику неінфекційних захворювань: вживання тютюну, алкоголю, низька фізична активність, нераціональне харчування, метаболічні чинники ризику.

16. Туберкульоз як медико-соціальна проблема.

17. ВІЛ-інфекція/СНІД як медико-соціальна проблема.

18. Травматизм, медико-соціальне значення.

19. Інвалідність: основні причини інвалідності, групи інвалідності, чинники, що на неї впливають. Визначення та оцінка показників інвалідності.

20. Морально-етичні аспекти втручань в охороні здоров'я.

21. Міжнародне здоров’я. Біотероризм.

22. Нерівність в здоров’ї населення та його охороні. Виявлення та скорочення.

23. Екологічне громадське здоров’я. Забезпечення захисту здоров’я населення, у т.ч. безпеки довкілля, праці, харчових продуктів.

24. Стратегічне керівництво в інтересах здоров’я і благополуччя.

25. Профілактика та міжсекторальне співробітництво в системі громадського здоров’я. Види профілактики.

26. Профілактичні програми в охороні здоров’я. Скринінг.

27. Промоція здоров’я. Інформаційно-роз’яснювальна діяльність (адвокація) як складова частина медичної профілактики.

28. Комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров’я.

29. Завдання та зміст роботи центрів контролю та профілактики хвороб, їх структурних підрозділів з профілактики та формування здорового способу життя, взаємодія з іншими закладами охорони здоров’я.

30. Інформатизація громадського здоров’я. Медичні інформаційні системи.

12. Політика курсу: обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

13. Методичне забезпечення

– Онлайн-курс на платформі дистанційного навчання LIKAR_NMU

– Підручник та навчальний посібник для практичних занять.

– Мультимедійні презентації лекцій.

– Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи студентів.

– Завдання до поточного контролю знань, умінь і практичних навичок з дисципліни.

– Тестові питання для поточного контролю.

– Перелік теоретичних питань до кінцевого контролю.

– Завдання до кінцевого контролю знань, умінь і практичних навичок з дисципліни.

– Тестові питання для кінцевого контролю.

14. Рекомендована література

Основна

1. Громадське здоров'я : підручник / Грузєва Т. С., Лехан В. М., Огнєв В. А. та ін. ; за заг. ред. Т. С. Грузєвої. Вінниця : Нова Книга, 2023. 616 с.

2. Громадське здоров'я: навчальний посібник / за заг. ред. Грузєвої Т.С. / К: Книга-плюс, 2021. 296 с.

3. Oxford Textbook of Global Public Health, 7th edition. Edited by Roger Detels, Quarraisha Abdool Karim, Fran Baum, Liming Li, Alastair H Leyland. Oxford University Press, 2022. 1888 p.

Додаткова

1. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. - ELSEVIER., 2017. 450 p.

2. Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. Liam J. Donaldson, Paul Rutter – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017. 374 p.

3. Global burden of 369 diseases and injuries in 204 countries and territories, 1990-2019: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2019. Lancet, 2020: 396 (10258), 1204–1222. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30925-9

4. Grant S. Flether. MD MPH Clinical Epidemiology: The Essentials (Lippincott Connect) 6th Edition. 2020. 275 p.

5. Grenhalgh T. How to Read a Paper : The Basics of Evidence-based Medicine and Health care. 6th Edition. Hoboken : Wiley Blackwell, 2019. 288 p.

6. Health at a Glance: Europe 2022. State of health in the EU cycle. OECD/European Union, 2022. 219 p.

7. Jekel`s epidemiology, biostatistics, preventive medicine and public health. Fourth edition. David L. Katz, Joann G. Elmore, Dorothea M.G. Wild, Sean C. Lucan. ELSEVIER., 2014. 405 p.

8. Oxford Handbook of Public Health Practice, Fourth Edition. Ichiro Kawachi, Iain Lang, Walter Ricciardi. Oxford University Press, 2020. 688 p.

9. World Health Organization. (2013). World health report 2013: research for universal health coverage. World Health Organization. (режим доступу: https://apps.who.int/iris/handle/10665/85761)

10. World Health Organization. (2022).The European Health Report 2021. Taking stock of the health-related Sustainable Development Goals in the COVID-19 era with a focus on leaving no one behind (режим доступу: https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289057547)

11. World health statistics 2021: monitoring health for the SDGs, sustainable development goals. World Health Organization, 2021. 121 p.

12. Біостатистика : підручник / за заг. ред. Т. С. Грузєвої. Вінниця : Нова Книга, 2020. 384 с.

13. Соціальна медицина, Громадське здоров'я. Модуль №1 «Біостатистика». / Методичні рекомендації. / Грузєва Т.С., Литвинова Л.О., Гречишкіна Н.В. та ін. Книга-плюс. 2019. 92 с.

Електронні ресурси

- Всесвітня організація охорони здоров’я www.who.int
- Європейське регіональне бюро ВООЗ https://www.who.int/europe/home
- Міністерство охорони здоров’я України https://moz.gov.ua/
- Центр громадського здоров’я МОЗ України https://www.phc.org.ua/

- The Association of Schools of Public Health in the European Region-ASPHER https://www.aspher.org/

- Європейська база даних «Здоров'я для всіх» https://gateway.euro.who.int/en/datasets/european-health-for-all-database/

- Показники світового розвитку http://datatopics.worldbank.org/world-development-indicators

- Доповідь про людський розвиток http://hdr.undp.org/

- Світова статистика охорони здоров'я https://www.who.int/data/gho/publications/world-health-statistics

- Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net

- Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org

- Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed

- Журнал British Medical Journal www.bmj.com